

Izdaja Družba Sv. Rafaela v New Yorku,—Published by St. Raphaels Society of New York, 135 E. 2nd Street

Kvišku Srce!

Marijan Nežič.

V britkih urah, srce moje,
kaj mi žalosti ječiš?
Kaj trepečeš, obupavaš?
Solze grenke kaj solziš?
Li ne veš, da otrok Eve
si v dolini solz in reve
da gorje je delež tvoj?

Nič! Pogumno dalje, dalje,
serce moje, le naprej!
Ne na trnje, na strmine, —
na plačilo končno glej!
Nismo tujci li na svetu?
potniki le tja k Očetu,
tja k Očetu v večni dom?

Glej Gospoda tam na križu!
Glej ga, On je božji sin,
A i Njemu, glej, trepeče
srce v morju bolečin!

O zato pa, srce moje,
nič ne glej na križe svoje,
saj Gospod trpi s teboj.

Letošnji pastirski list ljubljanskega škofa Dr. A. B. Jegliča.

(Nadaljevanje.)

2. Ko smo sedaj znanstveno dokazali, da imamo dušo, ki je netvarna, duhovna, ki torej misli in svobodno hoče, sedaj si bomo šele mogli obrazložiti vprašanje, odkod vera?

Samo po sebi bi ne bilo nemogoče, da bi človek sam z močjo svojega uma spoznal Boga in svoje dolžnosti do Njega. Kako to? Naj le kratko omenim.

Ti vidiš svet: solnce, zvezde, zemljo in kar je na njej. Ker imaš razumno dušo, se nehote vprašaš: odkod zemlja, odkod rastline, vode, rude na zemlji? odkod solnce in zvezde? odkod ravno ta velikost, ravno ta lepota, ravno te moči?

Ti vidiš, da je na svetu vse lepo urejeno; slede si štirje letni časi, vse o pravem in vedno istem času cvete, raste, dozoreva; na nebu se vsa telesa v točnem redu, po nevpogljivih postavah sučejo. Nehote se vprašaš: odkod ves ta red, odkod ti prirodni zakoni?

V sebi čutiš razliko med dobrim in hudim; čutiš zapoved, da dobro delaj, hudega se ogibaj; čutiš neko veselje, ako si storil dobro, žalost in očitjanje, ako si storil hudo; tako čutiš ti, tako tvoj сосед, tako vsi ljudje vsepovsod. Vsiljuje se ti vprašanje: odkod ta razlika med deli, odkod ta zapoved, odkod to plačilo in ta kazen?

Tako spoznaš in vprašaš ti, ki imaš dušo,

in sicer dušo, ki je netvarna, duhovna; ne spozna in ne vpraša pa tako žival, ki nima duše, ampak le telesne počutke, na katere morejo le stvarne stvari vplivati. Ti greš pa dalje: ti spoznaš red, lepoto, postavo; ti hočeš vedeti za vzrok, saj ti je v duši jasen prvi zakon, da ničesar biti ne more, ako nima dovoljnega, zadostnega razloga.

In ko tako vprašuješ, ko tako zahtevaš zadostnega razloga za svet, za lepoto in red na svetu, za pravni zakon v svoji duši; prideš nujno do sklepa, da mora biti neko bitje, od katerega vse to prihaja, bitje mogočno, vse-mogočno, bitje neizmerno pametno in modro in lepo, bitje neizmerno dobro in sveto; da mora biti osebni Bog.

Ako je pa Bog, ki je ustvaril vse, torej tudi tebe, tedaj si ti od Njega odvisen, ti si Njegova lastnina. On je tvoj gospodar in posestnik; zato moraš izpolnjevati pravno postavo, ki ti jo po duši oznanja; tvoja natura zahteva, da se Bogu podvržeš, da Njegovo voljo izpolnjuješ, da Njemu služiš.

Vse to pa obsega vera v sebi. Odtod vidiš, da bi človek mogel priti do vere po svojih lastnih močeh. Ali se je to dogodilo? Preden na to vprašanje odgovorimo, pogledjmo, kako si naši svobodomiselnici razlagajo začetek vere.

3. Kako torej svobodomiselnici razlagajo vero in njen početek. Na mnogih krajih svojega lista pišejo o tem prevažnem vprašanju. Največ skupnega pa je o tem v članku o verstvu, ki je preveden iz češke zaplenjene brošure "Svobodne Mišli." Tu se piše:

Naravno je, da si je človek skušal na nekak način razjasniti uganke sveta in tajne sile vsemirja. Toda namesto, da bi si odkritosrčno priznal: tega ne razumem, tega si ne morem razjasniti niti jaz niti kdo drugi izmed ljudi... je rekel človek: moja koča se ni sama naredila, moral sem si jo postaviti in iz raznih stvari izgotoviti. In tako tudi svet ni mogel nastati sam od sebe, moral ga je nekdo narediti, ustvariti."

"In kdo naj bi ga ustvaril? Človek? Ne, ta je... preslab. Tvaritelj sveta je moralo biti bitje, ki je mnogo popolnejše in močnejše kakor človek... In tako je prišel človek k predstavi močnejših in dovršenejših bitij, katere je imenoval bogove in boginje."

Strah, s katerim je napolnjeval človeka blisk in grom, ga je privedel k daritvam in molitvi za odvrnitev strahu božjega... Tako so nastale vse vere, naj se že imenujejo poganke, ali kakorkoli."

"Ljudsko mišljenje je nagnjeno k fantastičnim predstavam. Vile, čarodejnice, strašila, divje žene: to je vse proizvod ljudske domišljije. In enako si je človek izmislil v svoji domišljiji bogove. Bog je ustvarjen po človeški fantaziji, ne človek po božji podobi."

"Da bi si kolikor mogoče največ vernikov zaslužili, izmislili so si duhovniki neumrjročnost duše, nebo, peklo,..... upanje, da bo človek živel na onem svetu dalje, večno, je otroško mišljenje, v navadi le pri neizobraženih ljudeh."

Naj zadostuje. No, saj bote že iz teh izvajanj prav lahko spoznali, kako svobodomiselnici nočejo resnično misliti in da za svoje grozne, bogokletne trditve ne navedejo nobenega dokaza. Oglejmo si ta izvajanja.

a) Najpoprej vidite, kako trdijo, da ni Boga, ni duše, ni neumrjročnosti, ni večnosti, ni pekla, ni neba. Mi pa vprašamo, ako ni duše, odkod moč mišljenja, odkod predstave o duši, o neumrjročnosti, o večnosti, o Bogu, o stvarjenju? Zakaj pa žival nič ne misli, ne govori, nima nobenih pojmov, nič ne ve o duši, o Bogu! Saj vendar živi v enakih okolnostih kakor človek? Kaj torej v človeku misli, ima predstave o Bogu, duši? Svobodomiselnici bogatajci nam tega razvozlati ne morejo, da, ker tajé, da je duša, ne bi smeli ničesar misliti; ker pa mislijo, s tem dejansko delujejo z dušo, katero taje.

b) Svobodomiselnici trdijo, da so si duhovniki izmislili neumrjročnost, peklo, nebo, da bi ljudi zaslužili. Prosim, kje je ta dokaz? Kateri duhovnik si je to izmislil? Kdaj? Kje? In to duhovniki pri vseh narodih, po celem svetu, povsod enako? Kako je to mogoče? In narodi so goljufnim duhovnikom prav povsod brez ugovora kaj verjeli? Ali je to mogoče? O koliko neumnosti morajo svobodomiselnici verovati, le da jim ni treba resnice verovati!

c) Svobodomiselnici pravijo: vile, čarodejnice, strašila so proizvodi ljudske domišljije. To je res. Potem pa dodajo: enako si je človek izmislil v svoji domišljiji bogove! Tako trdijo, toda kje je dokaz za to, dokaz namreč, da si je človek pojem Bog izmislil v domišljiji? Saj vendar sami pišejo, kako je človek začel razmišljevati, odkod svet in kako je človek iz tega, da je njegova hiša le tako postala, ker jo je on sezidal, sklepal, da je svet postal, ker ga je nekdo močnejši naredil. To pa ni domišljija, ampak dobro umsko sklepanje, katero za vsak učinek zahteva zadostni vzrok.

Ako čujem petje, ako slišim vzdih in stok, ako vidim novo poslopje, ako se čudim lepi sliki: koj sklepam, da mora zato biti vzrok; sklepam, da je nekdo, ki poje, da je nekdo, ki radi muk vzdihuje, da je nekdo, ki je poslopje sezidal, da je nekdo, ki je sliko naslikal: in ta nekdo, mora biti zares, ne pa le v svoji domišljiji. Kajne, to mora tudi svobodomiselnec priznati. Ako pa vidim svet, ki je postal, ki se razvija, ki se suče po točnih zakonih, in tako prisiljen sklepam, da mora nekdo biti, ki je svet naredil, ki mu je dal lepoto in zakone, tedaj ta nekdo ni v resnici, ampak le v

moji domišljiji. Tako bedasto trdi svobodomislec!

d) Svobodomislec pravi, da razmišljujoč svet, je človek prišel k predstavi močnejših bitij, katera je imenoval bogove in boginje. Ali je to res? ali najdemo bogove in boginje koj spočetka? Ta trditev kaže zopet grozno neznanje, s katerim se svobodomislec odlikuje. Resnično je to, da so vsi narodi, naj bodo omikani ali divji, spočetka verovali v enega Boga in šele pozneje, ko so začeli npravno in versko propadati, so začeli verovati v več bogov in tudi v boginje.

Vi hočete dokazov? Tu jih imate. Učeni Kristijan Pesch preiskuje vero vseh indogermanskih narodov in nazadnje sklepa: "Prehodili smo vse dežele, kjer je indogermanski govor in povsod smo našli vero ali vsaj os-

tanke vere v Bogu, ki prebiva v nebesih in za nas očetovsko skrbi, in sicer je ta vera toliko bolj čista, kolikor dalje smo šli nazaj v stare čase."

O Kitajcih piše V. Strauss: "Ni dvoma, da je bila prvotna vera Kitajcev monotistična, verovali so v enega Boga. Tako se nahaja dosti živo izraženo v najstarejših pesmih in spisih, akoravno se že tam ime edinega osebnega Boga zamenjava z brezbojnim nebom."

O semitskih narodih, h katerim tudi Judje pripadajo, trdijo soglasno vsi učenjaki, da so spočetka verovali vsi v enega Boga.

O Egipčanih pravi Le Page Rencuf, da so najvišje bitje imenovali Nutar in da so ga smatrali edinim Bogom, ki je ustvaril nebo in zemljo, bogove in ljudi.

(Dalje.)

Ali je Več Pravih Cerkev?

Prired J. T.

Nekega dne sta se sprehajala katoliški duhovnik in protestantovski pastor. Na potu srečata judovskega rabinca. "Glejte", pravi protestantovski pridigar, "tukaj so zastopane kar tri, vere. Katera izmed teh je prava?" "To ni težko odločiti", pravi rabi. "Ako obljubljeni mesija še ni prišel, je moja vera prava. Ako je pa že prišel, je vera katoliškega duhovnika prava. Vi protestantje pa, naj je mesija že prišel ali še ne, ste na vsaki način na napačni poti, ker so Vaši pradedje odpadli od te vere."

Tako je, dragi rojak! Samo naša vera je

prava, ker je Mesija že bil na svetu in že odrešil človeški rod. Vse verske ločinke, ki se tako rade ponašajo kot Kristusove cerkve, niso drugzega kot zmeta. Držimo se stanovitno te svoje edino prave in edino zveličavne vere.

"Jaz ne morem spoštovati človeka, ki menja svojo vero", reče nekoč protestantovski nemški princ grofu Stolbergu, menda nalašč, ker je grof malo preje prestopil nazaj v katoliško vero. "Jaz tudi ne!" odgovori odločno grof, "kajti, ko bi moji predniki ne bili zašli od resnice in ne menjali svoje prave vere z zmeto, bi mi ne bilo treba vrniti se v katoliško cerkev."

Nepričakovan Obisk.

Piše J. T.

V mestu N. je nekega sobotnega večera, že blizu polnoči, nekdo močno potrkal na vrata ondotne župnijske hiše. Pred vratimi stala je stara ženica, ki je prosila župnika, da naj hitro ko mogoče, nese sv. popotnico k nekemu bolniku. Žena duhovnu tudi natanjčno popiše ulico, hišo, ter hišno številko, tako, da bi ne mogel hiše zgrešiti, tudi ako bi sam šel. Vendar žena ga počaka, da vse potrebno pripravi.

Tako se podata na pot, seveda žena najprej, kakor da bi hotela pot kazati. Molče stopa duhoven za njo. Toda žena naenkrat nekam zgine, vendar pa duhoven opazi, da je pri označeni hiši. Ne zmeneč se več za ženo, pozvoni. Toda, nikogar ni, da bi mu odprl vrata. Ko nečno po dolgem, brezuspešnem zvonjenju pogleda postaran mož skozi okno zgorenjega

nadstropja, ter vpraša kdo bi vendar tako pozno še želel priti v hišo. Duhoven odgovori, da je prišel, poklican k nekemu bolniku, stanujočemu v tej hiši, da mu poda zadnja tolažila sv. vere. "Kolikor jaz vem," odgovori stari gospod, "v tej hiši ni nihče ravno nevarno bolan, vendar, dež pada kakor iz škafo, ako želite priti gori za toliko časa, da preneha malo dež, mi bode to jako drago, saj tako ne morem spat." Seveda je bil duhoven vesel prijaznega povabila, ker je bil že tako malo da ne ves premočen.

Ko stopi duhoven v stanovanje, takoj zagleda v predsobi viseti precej veliko podobo Marijino, ter pred njo malo lučico goreti. "Vesel sem, da sem prišel v krščansko hišo", veselo vsklikne duhoven. "No, gospod, jaz sem posvetnjak, ki veruje le v posveten napredek,"

pravi prijazno stari gospod: "malo so mi mari podobe in enake stvari. Vendar na ljubo svoji pokojni materi, ki je bila jako pobožna žena, ter imela to podobo v veliki časti, sem podobo prihranil, da, celo ohranil sem njeno dolgoletno navado, da prižigam vsako soboto malo lučico pred podobo." Med tem pogovorom sta z duh ov nom stopila v drugo, stransko sobo. Nad pisalno mizo visela je slika stare žene, še v stari noši. Ko opazi gospod, da duhoven pazljivo ogleduje sliko, reče nekako mehko: "To je bila moja nepozabna mati. Kako goreče je večkrat molila pred Marijino podobo, ki ste jo videli v prvi sobi! Rekla mi je pogostokrat, da tudi za me moli. Dá, ko je bila že blizu smrti, rekla mi je še: "moj nesrečni sin, ako pridem po usmiljenju božjem v nebesa, prosila bom toliko časa Marijo za priprošnjo pri njenem božjem Sinu, dokler se ne boš spreobrnil. Res silno rada bi me pridobila za pošteno, krščansko življenje, toda" — pripomni smeje se — "spoved, to je, kar mi ni nikdar dopadlo."

Nevedé in najbrže tudi nehoté, začne gospod potem govoriti o dogodkih svojega življenja. Z neprisiljeno odkritosrčnostjo pripoveduje o svojih mladostnih letih in tudi dogodkih poznejšega življenja, ne da bi pri tem zamolčal svoje napake, ali pa, da bi jih hotel olepševati.

"Tedaj vi ste nasproten spovedi", pravi duhoven, potem ko je stari gospod prenehal govoriti, "vendar ste mi pa ravnokar odkrili svojo notranjost, tako, da mi je Vaše duševno stanje popolnoma odkrito in znano, dá, tako natanko poznam vaše duševno stanje, da bi vam lahko takoj podelil odvezo." "O, ko bi mogli to storiti!" zakliče stari gospod ves ganjen. "Že več ko 40 let je preteklo, odkar nisem več prejel sv. obhajila," pravi zmajoč z glavo obrnjem proti sliki svoje ranje matere, kakor da bi ga nekaj sililo, da se ji obtoži svojega življenja. Po kratkem molku se, kakor ves spremenjen, navdušen po neki višji moči, obrne proti duhovnu, ter ga prime za obe roki, rekoč: "Pri spominu svoje pobožne, nepozabne matere, ostanem pri vaši besedi. Dá, zdaj sem res popolnoma razpoložen, da bi opravil po dolgih letih zopet enkrat dobro in skesano spoved; ali mi morete res podeliti odvezo? In,

ako je to mogoče, o, podelite mi, vas prosim, takoj zdaj tudi sv. obhajilo."

Starček, ves spremenjen, poklekne pred duhovna, opravi dolgo, dobro spoved, ter sprejme s gorečo ljubeznijo in iskreno pobožnostjo sv. obhajilo. Ko mu poda duhoven še nekaj spodbudnih nauk, opominjajoč ga posebno na pravo, za napredek v duševnem življenju tako potrebno stanovitnost, se ves vesel in potolažen poslovil od starega gospoda. Zdi se pa duhovnu pri odhodu, kakor da bi bila slika starčkove matere nekako živa, zroča veliko bolj prijazno na svojega sina, da, prav v tem trenutku zazdi se mu, da je to ženo — a saj ni mogoče, si misli, ker je že zdavnaj umrla, kako jo hočem videti! Vendar se mu je zdela znana njena podoba.

Gredoč domu premišlja vse, kar se je ravnokar dogodilo. Hiteč po isti poti proti domu, se zopet spomni na staro ženo, ki ga je poklicala, ter spremila po potu do hiše, a tako naglo izginila. Čem bolj to premišlja, tem bolj se mu vsiljuje vprašanje, kdo da je bila ona žena, in zakaj je tako naglo izginila, in to ravno pred hišo starega gospoda! Vse se mu zaporedoma nekako meša — stari gospod — slika njegove matere — žena, ki ga je spremljala, ter zginila, — vedno bolj se mu dozdeva znana ona žena, dá, zdi se mu, kakor da bi bila podobna oni ženi na sliki, zelo podobna starčkovi pokojni materi.

V teh mislih dospé domu, ter se po kratki molitvi vleže k počitku. Toda pravega spanja ni, leži nekaj časa v nekakem pol spanju, ter zopet malo zaspi. A v spanju vidi pred seboj starega gospoda klečati, da, celo sliši njegovo skesano spoved, hrepenenje po sv. obhajilu. Med pol spanjem zdi se mu tudi, da čuje zvoniti mrtvaški zvon, ter pomoli nekoliko za dušo neznanega mrliča.

Ko isto jutro vpraša, ali se ni kaj novega dogodilo, povedo mu, da je mrtvaški zvon res zvonil, in da je gospod, pri katerem je bil preteklo noč, nanagloma — umrl.

Ali ni, dragi bralec, ravno Marija, Pribležališče grešnikov, izprosila zašlemu, zgubljenemu sinu pri Bogu milost resničnega spreobrnjenja, ter milost zveličanja? Povrnila je obema obilno, zelo obilno malo uslugo, ki sta ji jo oba storila — ker sta prižigala vsako sleherno soboto malo lučico pred njeno podobo.

Sledovi Boga v Stvarstvu.

Piše — — —g.

II.

Premisli nekoliko stvari, ki te obdajajo. Kako lep red tukaj vlada! Kako je vse modro vrejeno. Preglej samo tvoje oko! Kako mora biti daljnogled skrbno sestavljen, ako hočemo, da nam bo jasno in razločno pokazal stvari, ki jih v daljavi gledamo! In glej! oko človekovo je najlepše in najbolj natančno dovršeno sredstvo, z katerim opazujemo naravo. S kakšno lahkoto ga pregiblujemo! S kakšno natančnostjo nam pokaže lepo naravo in vsako stvar, na katero se oziramo. Tak red in tak namen, ki ga opazujemo v našem malem očesu, vlada v vsej naravi! Premisli dalje, kako velike važnosti so za človeka rastline. Človek ne more jesti zemlje. Da pa pride človek v posest hrane, skrite v zemlji, so tukaj rastline, ki sprejemajo in srkajo zemeljske snovi in jih podajajo ljudem in živalim. To je namen rastlin. In poleg tega vsaka posamezna rastlina. Kako lepo in primeroma je tukaj vse vrejeno! Koreninice, steblo, listi, vse to je podobno tovarni, kjer ima vsak delavec odmenjeno svoje gotovo delo.

Ali opazuj živalico! Kakor, da bi bila pametna, tako dostikrat dela, in vendar je brez pameti. Poglej n. pr. mlado lastovico, ki se izleže iz jajčka. Ko se približa jesen, postane ljubka živalica takoj nemirna, in ko pride njen čas, odleteti proč, daleč proč proti jugu, v tople in gorke dežele. In vendar še ni preživela zime, da bi vedela, da bo v mrzlih krajih poginila. Kako je mogoče, da nas zapusti v svojem času? Ker jo sili nagon, da odleti po potu, ki jo vodi na jug, akoravno se ptičica ni učila zemljepisja in ne pozna raznih dežel.

Poglej ptice, kako umetno in primerno zidajo svoja gnezda, in vendar niso hodile nikdar v šolo, da bi se učile zidarstva.

Kamor se ozremo, povsod vidimo in opazimo delovanje, tako premišljeno, tako modro. Toda kaj sem rekel? Modro in premišljeno dela samo človek, žival ne, kajti, kjer živali ne vodi nagon, je tako nespametna, tako neumna, da si sploh kaj bolj neumnega ne moremo misliti. Kaj nas uči smoternost, namen in modrost, ki vodi delovanje živali? Kaj nas uči vsa narava, s svojim lepim redom? Ves ta red, vsa narava nas uči in nam kliče, da mora biti nek neskončni Um, ki je postavil ta red, da mora biti

neko neizmerno pametno Bitje, ki je že zdavnaj naprej mislilo na živali in v njih naravo položilo potrebne nagon. Da, vsa narava pripoveduje in oznanuje, da vlada nad njo vsemočni Stvarnik — Bog.

Pa poglej, rojak dragi, še samega sebe. Ali ne slišiš v sebi nekega glasu, ki to opominja, ko se podaš v nevarnost, ki te graja, ko si storil kaj slabega, grešnega, ki te hvali, ko si storil nekaj dobrega. In ta glas slišijo vsi ljudje; ni ga človeka pod solncem, od najučenejšega do najbolj pripostega, od izobraženega do divjaka, ki živi v puščavah Afrike, da ne bi nosil v svojih prsih vesti, ki ga uči, kaj mu je storiti, kaj opustiti. Vest je glas, ki nam je prirojen, noben človek se ga ne more iznebiti. Tudi ni ta glas prevara. Smrt, pred katero vse prevare izginejo, tega glasu ne more uničiti, ravno nasprotno, ob smrtni uri se glas vesti zbudi v vsi svoji moči in sili.

Odkod prihaja ta notranja sila — vest, ki tira pred svojo sodbo vse misli, želje, besede in dejanja človeka, pred sodbo resnice in pravice in nam zapoveduje in prepoveduje?

Ako gremo ob stezi in najdemo tablico, na kateri je napisano: "Prepovedana pot", ali beremo: "Prepovedani uhod" takoj sklepamo, da mora biti nekdo, ki je to prepoved dal. Ravno tako nam je tudi ta notranji glas priča, da biva nekdo nad nami, ki nam je v srce zapisal zapovedi in prepovedi in ki nam razodeva svojo voljo z vso gotovostjo po naši vesti, priča nam, da biva nad nami neskončno sveti in pravični Bog.

To so toraj nekateri sledovi Boga v njegovem stvarstvu, po katerih spoznano, da nas vodi on: naš Stvarnik, naš Gospod, naš Sodnik, naš Bog. Ne pozabi torej nanj v valovju življenja in trpljenja. Povzdiguje vsaki dan svoje srce k njemu!

Vsaka stvarca, ki jo vidiš, vsaki človek, s katerim govoriš, vsaki notranji glas, ki ga slišiš, naj te opominja, da nisi sam svoj gospod, ampak, da je nad teboj tvoj Stvarnik, ki te ni vstvaril samo za ta svet, ampak za kaj višjega, za nebo, katero si pa moraš zaslužiti. Ne pozabi toraj svoje duše, akoravno si z delom preobložen in od dela izmučen, kratek čas se bo že dobil, da boš mogel nekoliko tudi za dušo poskrbeti.

Družba sv. Rafaela.

Naši Zaupni Može.

Forest City, Pa.: G. Louis Zaverl, Box 374, Forest City, Pa.

Cleveland, O.: G. Ivan Lah, 6030 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

Bridgeport, O.: G. Anton Hočevar, R. F. D. No. 2., Box 11½, Bridgeport, O.

Ely, Minn.: G. J. J. Peshell, Box 165, Ely, Minn.

Kansas: Rev. Josip Kompore, slov. župnik; 515 Ohio St., Kansas City, Kans.

Pueblo, Colo.: Rev. P. Ciril Zupan, O. S. B. Slov. župnik; 806 E. B. Street, Pueblo, Colo.

Helena, Mont.: G. Anton Šega, Box 23, Helena, Mont.

Na te zaupne može Družbe sv. Rafaela se morejo vsi rojaki s zaupanjem obračati za svet in za pomoč v vseh izseljenjskih zadevah. Ako se nameravajo seliti v te države ali kraje, pa želijo imeti dober svet, ali ako pridejo v te kraje, pa nimajo nikogar, da bi se nanj obrnili za svet in pomoč, naj se slobodno obrnejo na te zaupne može. Kolikor bo v njih moči, jim bodo pomagali.

Enako naj store tudi rojaki v starem kraju. Predno se kdo odloči za to pot, naj vpraša za svet te može. Ali ako namerava iti v kateri teh krajev, naj vzame gotovo seboj naslov na te zaupne može.

Ti možje imajo tudi naše društvene znake. Ako kdo potuje v New York, in noče iti v drage in tuje hotele, naj si dobi od teh mož družbeni znak in nam sporoči, s katerim vlakom pride, pa bomo preksrbeli, da zaupni mož izseljenjskega doma pride ponj na kolodvor, ter ga spremi v dom, kjer dobi za malo ceno pošteno in čedno oskrb.

Enako, ako kdo misli koga sem dobiti iz starega kraja, pa želi, da bi se po vseh postajah v Evropi in tu v Ameriki zanj zavzeli zastopniki svetovne družbe sv. Rafaela, naj mu pošlje v domovino ta naš znak.

Vsi zastopniki te svetovne dobrodelne družbe poznajo naš znak in se bodo z veseljem zavzeli in pomagali vsakemu, ki ima ta znak. Seveda naročiti mu mora, naj si ga ne pusti vzeti od nikogar ne od agentov ne od uradnikov, ali si prepovedati, da bi ga očitno ne nosil, kar se rado dogaja.

Te zaupne može pa prosimo, naj pridno delujejo vsak v svojem krogu, da se plemenita miselj: **pomagajmo si med seboj kot bratje**, razširi povsodi. Naj pridno nabirajo družbi novih zaupnih mož po sosednih naselbinah, naj nabirajo družbi novih dobrotnikov in družbenikov, družbenemu glasilu pa naročnikov.

V drugih noselbinah, kjer še nimamo zaupnih mož, prosimo, naj nam katol. društva izmed sebe prej ko preje priporočje moža, ki bi hotel prevzeti ta poselj. Seveda mora biti zaupni mož samo pošten in veren rojak.

Družba sv. Rafaela.

Rojakom v Domovino

Na razna vprašanja za svet, odgovarjamo rojakom, da po Združenih državah še ne vladajo dosti boljše in ugodnejše razmere, kakor so. Dela se skoro povsodi, toda le po malem. Zato so zaslužki mali in življenje drago.

Rojakom ne svetujemo sedaj se izseljevati.

Dalje naj opozorimo rojake, da ima naseljeniška oblast namen, strogo ravnati se po naseljeniških postavah. Zato naj bodo rojaki pri izseljevanju zelo pazljivi.

Predno odidejo od doma, naj pazijo, 1.) da si preskrbe dober in zanesljiv naslov onega, h kateremu gredo.

2.) da vzamejo seboj toliko denarja, da bodo imeli pri vstopu v Ameriko vsaj \$25.00 v žepu.

3.) naj se gotovo obrnejo na Rafaelovo družbo v Ljubljano za priporočilen listek.

Dalje resno svarimo rojake, da naj nikar ne mislijo, da je Amerika pribežališče "zlobnežev," da se more v Ameriko kar tako priti. Ameriška vlada pazi, da prihajajo vanjo samo

taki, ki bodo mogli državi in sebi biti v korist, ali vsaj ne v škodo in nesrečo. Kako razočarani so taki, ki pridejo sem, pa se morajo vrniti predno stopijo na Ameriška tla. Popolnoma je napačna misel, da je v Ameriki vse dovoljeno in vse prosto. Hudobija je tudi tu hudobija. Iste božje in enake državne postave veljajo tudi tu.

Enako naj ne gre na pot, kdor ni trden za delo, ni pravilno razvit. Če se doma ne more preživeti, kako se bo preživel v tujini.

Mož, nikar ne hodi sam v Ameriko. Ako gre eden, pojdita oba, ali pa nobeden. Ako gresta iskat sreče, pojdita jo iskat oba. Oba jo bosta preje našla kot eden.

Sploh: predno greš od doma, premisli enkrat, premisli dvakrat, da, trikrat raje preje premisli, predno se odločiš za ta korak, da ga ne boš britko obžaloval, ko bo že prepozno.

Družba sv. Rafaela.

Družbeniki Sv. Rafaela.

Društva: — 14. Društvo Presv. Srca Jezusovega, v Clevelandu, O. \$5.00.

Dobrotniki: — Rev. Mat. Bilban, (Eveleth, Minn.) \$6.00; Rev. Jos. Kompare, (Kansas City, Kans.) \$5.00; g. George Flajnik, (Joliet, Ill.) \$5.00; g. Anton Grdina, (Cleveland, O.) \$2.50; Gos. Marja Končan, (New York) \$2.00.

Družbeniki: — (Vsi po \$1.00.) Jožef Škrabe (Brooklyn, N. Y.), Frank Stuhec (New York); Cleveland, O.: Josef Mačarol, Anton Bašča, Frank Pelan \$1.50. Štefan Brodnik, Josef Majcen, (Brooklyn, N. Y.) Josie Pirnauer, (Helena, Mont.) Mihael Hočevnar, (Bridgeport, O.); Iz Forest City, Pa.: Josip Kamin, John Skubić, John Erjavec, Ignac Kaple, Matija Grum, Louis Omahen, Andrej Oražen; (New York) Ivanka Sršen \$1.50; Marjia Colarić, Marija Botijev; (Chicago, Ill) Anton Purger; (Jenningston, W. Va.) Josip Prudić; (Cleveland, O.) John Princ.

Člani: — (á 50c.) (Ely, Minn.) Anton Knepf, George L. Brozich, Frank Zaverl, Karl Lovski, Frank Lesar; — Iz Clevelanda, O.: Frank Modic, Jožefa Mežnaršič, Andrew Petrić, Josip Gorenjčič, Louis Zakrajšek, Anton Zakraj-

šek, Louis Drenšek, Ivan Škulj, Ivan Ponikvar, Anton Brodnik, Frank Škufca, Mihael Setnikar, Jakob Jenc, Ivan Andolšek, Franc Zaman, Franja Kremžar, Marija Zele, Anton Kukelj, Terezija Princ, Marjeta Spelko, Ignacij Štepic, Johana Klemenčič, Josipina Jereb, Ivan Avsec, Janez Krašovec, Janez Prijatelj; Ivana Brunovič (Pueblo, Colo.); Franciška Tavželj, (Jenny Lind, Ark.) Marko Fritze (Ironwood, Mich); Paul Bukovec (Ely, Minn.); Jos. Zakrajšek (Cleveland, O.); Peter Hoge (Bridgeport, O.) (New York); Marija Pirnat, Frank Ciovanelli, Antonija Podboršek, Marija Pavlič, Ignac Gostič, Marija Kerč, Antonija Oražem, France Murnik, Ivanka Vidmar, Franciška Škraba.

(Dalje sledi.)

Opazka: Ako bi morda po pomoti izpustili kako ime, prosimo, da se nam namudoma sporoči, da popravimo in poiščemo, kje je napaka.

Upravništvo.

Za družbenike sv. Rafaela se bere v New Yorku vsaki mesec sv. maša.

Iz slovenskih naselbin.

Forest City, Pa.

Krepko napreduje ta slovenska naselbina, katero vodi č. g. Jos. Tomšič, glav. predsednik Družbe sv. Rafaela. Pred petimi leti so ustanovili rojaki tam faro in si postavili zidano cerkev za več kot za \$20.000. Toda letos so plačali že ves dolg. Ker nam je obljubljen popis zgodovine te naselbine, ne bomo več o tem poročali danes.

Cestitamo k temu veselemu dogodku prav iz srca, kakor vrlemu č. g. župniku, tako vsem rojakom.

Eveleth, Minn.

Rojaki v Eveleth, Minn. so se odločili, da si postavijo novo hišo božjo v svoji naselbini.

Do sedaj so imeli le skromno cerkvico. To so prestavili na drugo mesto, kjer se vrši začasno služba božja. Na njenem prostoru pa bodo postavili krasno, iz rudeče opeke zidano cerkev, ki bo ena največjih v železni okolici Minnesote. Cerkev bo 125 čevljev dolga in 54 čevljev visoka. V pokritje stroškov zidave so se farani odločili, da plačajo družine po \$50.00 in samci po \$20.00. V župnijo spada, kakor poročajo — nekako 800 družin.

V Eveleth je slovenski župnik, č. g. M. Bilban že dolgo vrsto let. S svojo ljubeznivostjo si je pridobil srca vse naselbine in vsi rojaki ga ljubijo.

Č. g. župniku in dragim rojakom v Eveleth, Minn. želimo obilno vspcha pri težavnem podjetju.

Iz naše postne torbice.

(Glasovi o naši Družbi in listu.)

Pismo Visokočastitega Monsigr. Jos. Fr. Buha, zlatomašnika in generalnega Vikarja v Duluth, Minn.

Ely, Minn.

Družbi sv. Rafaela v New Yorku:-

Veseli me, da ste ustanovili Družbo sv. Rafaela za naše slovenske izseljence. Tudi jaz želim pristopiti in Vam pošiljam.... Voščim vam obilo vspcha in blagoslova božjega v tem podjetju.

Z srčnim pozdravom

Mosgr. Jos. F. Buh.

Pismo Visokočast. Monsignor. Aloj. Pluta, iz Shakopee, Minn.

Castiti gospod:-

Vaš poziv za pristop k družbi sv. Rafaela za slovenske izseljence sem sprejel. Z veseljem sem pripravljen storiti svoj del pri tej velevažni zadevi.....

Želim Vam obilno vspcha in božjega blagoslova in sem

Vam udani

Monsigr. Alois Plut.

Maracaibo, Venezuela.

Družbi Sv. Rafaela
v New Yorku.

Veledragi mi prijatelj:-

Prav iz srca pozdravljam Vaša idealna podjetja. Bog Vas v nemaj še nadalje za blagor ljudstva. Tudi jaz se Vam pridružim v duhu. Vaše delo je ogromno in požrtvovalno. Pogledite, med Italijani deluje za blagor izseljencev cela kongregacija škofa Scalabrini-ja. Vlada za nje precej žrtvuje in ljudstvo se za njo zanima in jo podpira, Vi ste se pa kar sami lotili te zadeve. Dal Bog, da bi z mladeniško vneto vstrajali pri delu. Jaz Vas morem podpirati samo s svojo molitvijo. Tudi bom Vaše podjetje priporočil v molitev redovnicam — — —. List "Ave Maria" mi zelo ugaja, želel bi samo, da bi bil nekoliko bolj beletrističen. Tako bi bil poleg "Bogoljuba" zanimivejši in stvari sami v večjo podporo. 1)

Sicer pa.....

Vas lepo pozdravlja

Vaš

(Rev.) Josip Lehen C. S.

1) Zelo smo Vam hvaležni za Vaš nasvet. Uvaževali ga bomo kolikor nam bo le mogoče. Prosim Vas pa, da primete tudi Vi tam doli v Venezueli svoje spretno pero zopet v roke in se pridružite krogu naših sodelovalcev.

Prisrčno pozdravljeni!

Ured.